

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

בפני כב' השופט אסף זגורי

תובעים

1.ע.א.
2.י.י.א. (קטין – יליד 26/12/04)
3.נ.א.א (קטינה – ילידת 17/7/10)
ע"י ב"כ עוה"ד עמרם חיימי

נגד

נתבע

א.א.
ע"י ב"כ עוה"ד שושנה אטד

פסק דין

1
2 מהו גובה החיוב במזונות שיש להשית על הנתבע עבור שני ילדיו והאם יש לחייבו במזונות אשתו –
3 זו בתמצית המחלוקת שבפניי.

א. הרקע העובדתי הרלבנטי:

4
5
6
7 1. הצדדים הינם יהודים והם נישאו זל"ז כדת משה וישראל בשנת 2001 ומנישואין אלו נולדו
8 להם 2 ילדים קטינים שפרטיהם בכותרת (להלן יכוננו בני המשפחה כך : "האם" או
9 "האשה", "האב" או "הבעל" ו"הילדים" או "הקטינים" או לפי שמותיהם הפרטיים
10 "י.א.", "נ.א.י").

11
12 2. הצדדים הם הבעלים של זכויות בדירה משותפת ביישוב הקהילתי *** והם משלמים עבורה
13 הלוואות משכנתא בהחזר חודשי של כ-1,800 ₪ בחודש (כולל ביטוחי חיים ומבנה).

14
15 3. ביום 27/6/2012 הגיש הבעל תביעת גירושין לבית הדין הרבני האיזורי בחיפה ובה כרך את
16 ענייני המשמורת של הילדים והרכוש המשותף. בתביעה זו טען, כי אשתו אינה ממלאת
17 חובותיה על פי הדין האישי וכי היא מורדת בו ומאמללת את חייו (סעיף 14 לתביעת
18 הגירושין). לאור כריכה זו, מתבררת סוגיית איזון המשאבים ופירוק השיתוף בדירת
19 המגורים בבית הדין הרבני וככל שהוברר לבית המשפט היא רחוקה מהכרעה (הואיל ובית
20 הדין מברר תחילה את שאלת סיכויי שיקום יחסי הצדדים).
21

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

4. בחודש יולי 2012 הפך המשבר הזוגי גם למשבר כלכלי, עת הבעל פנה (ביום 3/7/12) לסניף הבנק בו מתנהל חשבונם המשותף של הצדדים ופדה פקדון בסך 21,000 ₪, כאשר 10,000 ₪ מתוכו הופקדו לכיסוי חלק מיתת החובה וסך של 11,000 ₪ במזומן הוא משך במספר פעמים באמצעות כספומט. יום למחרת (4/7/12) משכה אף האשה כ-7,500 ₪ מהחשבון ואז החל חשבון הבנק של הצדדים להיקלע ליתרות חובה גבוהות והאשה הגישה את תביעת המזונות שבכותרת. ככל הנראה, הבעל אף עזב את הבית באותה תקופה או בסמוך לה.
5. בעוד האשה נותרה בבית עם הילדים וללא שהיא עובדת ותלויה בדמי המזונות, הרי שהבעל טען, כי עבר להתגורר בדירה שכורה ב*** והקשר שלו עם הילדים התקיים הלכה למעשה רק בסופי שבוע.
6. יש לציין, כי האשה איננה עובדת מאז הגשת התביעה ועד היום (למרות שעבדה עד סמוך מאוד לנקיטת ההליכים) ואילו הבעל עובד בשירות בתי הסוהר ב***. בתחילת עבודתו של הבעל בשב"ס הוא עבד כסוהר בטחוני ובמקביל גם כמורה נהיגה, ברם אופי משרתו שונה כאמור לאחר זמן קצר וכיום הוא עובד ב*** ושכרו מגיע בממוצע כדי 10,000 ₪ בחודש נטו (9,400 ₪-9,700 ₪) לאחר כל הניכויים בתוספת חודשית ממוצעת של דמי ההבראה).
7. לצדדים 2 כלי רכב: רכב ידני מסוג יונדאי המצוי בהחזקת הבעל (בשווי של כ-20,000 ₪) ורכב אוטומטי מסוג סקודה (בשווי כ-80,000 ₪) בהחזקת האשה.
- ב. טענות ועתירות האם:**
8. האם טוענת בתצהירה, כי בתקופת החיים המשותפים הייתה עלות המחיה מגעת כדי 8,678 ₪ בחודש (סעיף 31 לתצהירה) ואילו כעת היא עותרת לחייב הנתבע בתשלום מזונותיה שלה (מזונות אשה) בסך 5,674 ₪, תשלום מזונותיו של י.א. בסך 3,478 ₪ בחודש ותשלום מזונותיה של נ.א. בסך של 3,089 ₪ בחודש.
9. ב"כ האשה טוען, כי לא הוכחה כל עילת פטור ממזונות האשה ובשעה שהיא מעוניינת בשיקום היחסים ובשלום בית, יש מקום לפסוק עבורה מזונותיה. נטען בהקשר זה, כי היא אינה עובדת ואינה מצליחה למצוא מקום עבודה וללא דמי מזונות אין לה מקור קיום.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

10. לעניין מזונות הילדים נטען, כי על האב לשאת במזונות לפחות בהיקף שנקבע בהחלטות למזונות זמניים כאשר עליו לשאת גם במלוא הוצאות המדור של הילדים, כלומר ב"כ האם עותר לכך שבנוסף למחצית הלוואת המשכנתא, ישלם האב 40% נוספים מהלוואת המשכנתא בגין השתתפות במדורם של הילדים וכן במלוא הוצאות חינכם.
11. ב"כ האשה טען בכתב התביעה, כי האב משתכר סך 18,102 ₪ בחודש (סעיף 21 לכתב התביעה) ובתצהיר נטען, כי האב משתכר 12,609 ₪ (סעיפים 15-16 לתצהיר). התייחסות ב"כ האשה הינה לשכר נטו לאחר ניכויי חובה בלבד ללא התייחסות לניכויי רשות. עוד נטען, כי האב גר בבית אמו ולא בדירה שכורה כנטען על ידו ועל כן, יש להותיר לו למחייתו לא יותר מ-2,000 ₪ בחודש, מה גם שהוא ניזון בשב"ס ומקבל שם כל צרכיו.
12. **טענות ועתירות ב"כ האב:**
12. ב"כ האב טוענת לאורך כל הדרך, כי שכרו של האב הינו 9,500 ₪ בחודש. לשיטתה, האב שוכר דירה ב-2,500 ₪ בחודש, נושא בהוצאות החזקת דירתו בסך 500 ₪ בחודש נוספים, משלם החזר הלוואה בגין החשבון המשותף בסך 500 ₪ בחודש, משלם מלוא הלוואת המשכנתא המשותפת בסך 1,800 ₪ בחודש ולכן לא ניתן לחייבו במזונות מעבר לחיוב המזונות הזמניים.
13. גם בהודעה שהתקבלה מטעם הנתבע ביום 21/2/13, לאחר העברת הצעת פשרה מטעם בית המשפט נמסר, כי אין ביכולתו לשלם 4,000 ₪ מזונות ובנוסף את מלוא החזר הלוואת המשכנתא מדי חודש בחודשו.
14. לעניין מזונות האשה, נטען, כי האשה אינה זכאית למזונותיה הואיל והייתה אשה מורדת בעת הנישואין והואיל וגם לפי חוות דעת העו"ס של בית הדין הרבני אין סיכוי לשלום בית ועל כן אין להנציח הנישואין באמצעות פסיקת מזונות. זאת ועוד, נטען כי האשה אינה עובדת מבחירה ויש ביכולתה לעשות כן.
15. בסופו של יום, כאשר ביקש בית המשפט לברר עם הנתבע במהלך עדותו ובאופן בלתי אמצעי מהו סכום המזונות שהוא נכון לספק לילדיו הוא השיב בהגינותו, כי הוא נכון לקבל על עצמו החיובים שנקבעו בהחלטה האחרונה למזונות זמניים (1,350 ₪ מזונות לכל קטין, 450 ₪ השתתפות במדור, מחצית הלוואת המשכנתא ומחצית הוצאות חינוך (בכפוף להגבלת עלויות המעון של הקטינה)).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 **ד. מסלול ההכרעה:**
- 2
- 3 16. פסיקת מזונות הינו מהלך המחייב הפעלת שיקול דעת שיפוטי זהיר ועריכת איזונים
- 4 חוקתיים. התוצאה הסופית של הפעלת שיקול הדעת השיפוטי וביצוע האיזון הראוי היא
- 5 פסק דין שמלווה את המשפחה למשך שנים לא מעטות ומשפיע באופן משמעותי על
- 6 ההתנהלות והמצב הכלכלי של כל מרכיביה.
- 7
- 8 17. הראשונים והחשובים ביותר הם כמובן הילדים. אלה קולם אינו נשמע בתביעת המזונות.
- 9 הם מיוצגים למעשה בידי אדם. חובה על בית המשפט להעמיד את הילדים במרכז הדיון,
- 10 לראות ולקבוע נכוחה את צרכיהם והיקפם הראוי, לאמוד אותם בזהירות ולקבוע בסופו של
- 11 יום חיוב במזונות שלא יותירם ללא קורת גג חלילה או בעוני.
- 12
- 13 18. זכותם של הילדים למזונות היא זכות יסוד הנגזרת מכבוד האדם. כבוד האדם הינה זכות
- 14 יסוד מוגנת בחוק היסוד כבוד האדם וחירותו, התשנ"ב-1992. קיום בסיסי של ילדים חסרי
- 15 ישע ו/או יכולת לכלכל עצמם הינה חובה מוחלטת של ההורים (בשים לב להוראות הדין
- 16 האישי אך גם בהתייחס לחובות הנובעות מחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות,
- 17 התשכ"ב-1962 הקובעות, כי חובת המזונות זהה לשני ההורים). חובת המדינה ושל בתי
- 18 המשפט היא להבטיח שאותם הורים עומדים בחובתם זו(בר"ע (י-ם) 3284/07 מ' פ' נ' א' פ'
- 19 14/03/2008, פורסם במאגרים, מפי כב' השופט דרורי).
- 20
- 21 19. גם זכותה של האשה שאינה עובדת למזונות היא זכות יסוד חוקתית מוגנת (ע"א 7038/93
- 22 נורית סולומון נ' ד"ר אלי סולומון, פ"ד נא(2) 577, בעמ' 580 (1995)).
- 23
- 24 20. ברם אל מול זכויות אלו, אין לשכוח כי גם לאב/בעל החייב במזונות יש זכות יסוד באותו
- 25 מדרג נורמטיבי. גם לו יש זכות לכבוד וממנה נגזרת הזכות לקיום אנושי מינימלי. בשורה
- 26 של פסקי דין כבר נקבע כי כבוד האדם במובנו החוקתי מקיף וכולל בתוכו גם זכות
- 27 למינימום של קיום אנושי בכבוד. כבוד האדם כולל את הזכות לקיום אנושי בכבוד הן
- 28 בפרשות שעוררו היבטים שליליים של הזכות, הן בפרשות שעוררו את היבטיה החיוביים
- 29 (אכן, התפרשותו של כבוד האדם על הזכות למינימום של קיום אנושי בכבוד היא כיום
- 30 מובנת ועמדה זו כבר קנתה לה שביתה בפסיקתנו. הזכות למינימום של קיום אנושי בכבוד
- 31 מצויה בליבו ובגרעינו של כבוד האדם. חיים בחרפת רעב, ללא קורת גג, תוך חיפוש מתמיד
- 32 מנין יבוא עזרו של אדם, אינם חיים בכבוד. מינימום של קיום בכבוד הוא תנאי לא רק

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 לשמירה ולהגנה על הכבוד האנושי, אלא גם למיצוי יתר זכויות האדם (בג"ץ 10662/04
2 **סלאח חסן נ' המוסד לביטוח לאומי**, 28/02/2012, פורסם במאגרים).
3
- 4 21. בנוסף, כספו של החייב במזונות הוא קניינו וגם הקניין מוגדר כזכות יסוד מוגנת. ניתן
5 לראות איפוא את פסיקת המזונות כפגיעה מחוק חוק (לתיקון דיני משפחה (מזונות), ההולם
6 את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ולתכלית ראויה (קיום וסיפוק
7 בכבוד של הילדים). המידה בה יפגע פסק הדין בקניינו ובכבודו של החייב במזונות היא זו
8 שאמורה למצוא ביטוייה בפסיקת המזונות, לא פחות מהמידה בה יובטח כבודם וקיומם של
9 הזכאים למזונות.
10
- 11 22. כשמציבים את זכות הילדים לקיום ולמזונות מול זכות הקניין ומול זכות התנועה של
12 אביהם, כמעט תמיד נמצא שזכות הילדים גוברת (ראה בר"ע (י-ם) 3284/07 לעיל). דומה, כי
13 גם בעימות האופקי שבין כבוד הילדים לבין כבוד האב, כבוד הילדים ומכוחו זכותם לקיום
14 גוברת. עם זאת, במסגרת המידתיות הפסיקתית קשה מאוד להלום סיטואציה שבה לא
15 יישאר לחייב במזונות מינימום לקיום אנושי משלו.
16
- 17 23. הנה כי כן, הפעלת שיקול הדעת השיפוטי מורכבת היא. מדובר במלאכת איזונים חוקתית
18 המערבת שיקולים ופרמטרים שונים מהדין הכללי והדין האישי. הדין הכללי (סעיף 14 חוק
19 הכשרות המשפטית והאפוטרופסות) מטיל חובה כללית על שני ההורים לדאוג לסיפוק צרכי
20 ילדיהם (ראה גם פסק דיני בתמ"ש (טב') 10-06-19584-פלונית נ' פלוני 21/10/2010, פורסם
21 במאגרים)). הדין האישי קובע, כי בחלוקה בין ההורים, עיקר הנטל (סיפוק מעגל הצרכים
22 ההכרחיים) הוא לפתחו של האב, בוודאי בגילאים הרכים ולפי פרשנות הדין העברי בהלכה
23 הפסוקה של בית המשפט העליון, חובה זו היא עד הגיע הקטינים לגיל 15 שנים. ואילו
24 חוקתנו המטריאלית (חוק היסוד: כבוד האדם וחירותו ופסיקת בית המשפט העליון),
25 מטילים על הרשות השופטת לקבוע את המינימום שיש להותיר לקיומו של החייב במזונות.
26 כל זאת, כחלק אינטגרלי מעיקרון המידתיות המעוגן בפסקת ההגבלה שבחוק היסוד כבוד
27 האדם וחירותו. קביעת מינימום לצרכי הילדים וקביעת מינימום לצרכיו של האב, צריכה
28 איפוא לעמוד במבחן הצר של המידתיות, מבחן היחס הסביר בין תועלת לילדים לבין נזק
29 לאביהם (א. ברק, "איזון חוקתי עקרוני ומידתיות, ההיבט התורתי", **ספר ברק – עיונים**
30 **בהגותו השיפוטית של השופט אהרן ברק**, תשס"ט, 39, בעמ' 48-49)
31
32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

24. רואים אנו איפוא, כי לשני ההורים חובות כלכליות כלפי הילדים, ברם חובת האב גדולה ומוחלטת יותר מאשר זו של האם (מכוח החוק והדין האישי). לא מן הנמנע, כי בסיטואציה בה בית המשפט פוסק את מזונות הילדים ולא נותר לאב יותר מאשר מינימום לקיומו, ייקלע לבית המשפט לעריכת איזון קונקרטי בין זכות האשה למזונות לבין זכות הבעל לאותו קיומם מינימלי ולא יאפשר פגיעה נוספת בזכויותיו מעבר לפגיעה נשוא החיוב במזונות ילדיו. פועל יוצא עלול להיות שלא ייפסקו איפוא מזונות אשה, גם אם היא זכאית לקבלם על פי הדין האישי. זאת בייחוד אם הוכח כי יש ביכולתה לעבוד ולהתפרנס וכי עשתה כן עד סמוך לקרע. נסיבות שכאלו יטו את מבחן המידתיות לעבר אי פגיעה בזכות הבעל לקיום מינימלי.
25. לאחר שנפרסה בפנינו מלאכת האיזונים הנדרשים בין השיקולים, הזכויות והחובות השונים ניגש להנחיות הפסיקה באשר לקונקרטיזציה של המידתיות אותה אני מכנה "קביעת היקפים": היקף צרכים מינימליים לכל ילד, היקף מדור וחינוך, היקף המינימום שיש להותיר לאב לקיומו. היקף החיוב הראוי שיש להשית על האב כפסק דין למזונות.
26. שני הצדדים הינם יהודים ואילו שני הילדים הם מתחת לגיל 15 שנים ועל כן המסקנה הראשונית והמקדמית היא, כי האב מחוייב על פי הדין לשאת בצרכיהם ההכרחיים ושני הצדדים חבים במימון וסיפוק צרכיהם של הקטינים מדין צדקה, בהתאם להכנסותיהם הפנויות. הדבר נובע מההפניה של החוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), התשי"ט - 1959 לדין האישי החל על הצדדים הלוא הוא הדין העברי. בדין העברי, כי ישנם מספר 'מעגלי חבות' במזונות: מעגל מזונות החובה ומעגל מזונות צדקה. עד לגיל 15 שנים, חב האב חבות מוחלטת במזונות ילדיו הקטינים, בין מתקנות חכמים, בין מתקנת הרבנות הראשית (תש"ד), ובין מכוח פרשנות הדין העברי בפסיקת בית המשפט העליון. מעבר לגיל 15 שנים, חל דין צדקה על שני ההורים (ראה: ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו(3) 449; בע"מ 1356/08 פלוני נ' פלונית, 26/3/08, פורסם במאגרים).
27. המשמעות של חיוב מכוח "דיני הצדקה" (קרי כאשר כל אחד מהקטינים יגיע לגיל 15 שנים) היא שהחובה לזון את הילדים הופכת להיות חובה משותפת והחובה של שניהם היא אותה חובה ולא רק של האב. היקף החיוב במקרה שכזה נגזר מהכנסותיהם הפנויות של הצדדים (ע"א 254/76 ינקוביץ נ' ינקוביץ, פ"ד לא(3) 169, 172; ע"מ (י-ם) 129/99 פלוני נ' פלמונית (קטינה) 26/07/1999, פורסם במאגרים). בענייננו, מוקדם לדבר על חיוב מדין צדקה, מה גם שאפילו היה דין צדקה חל בנסיבותינו, התוצאה הייתה זהה הואיל והאם אינה עובדת ופוטנציאל ההשתכרות שלה רחוק משמעותית מזה של האב.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

28. חשוב להעיר, כי במסגרת הדין העברי, כאשר מדובר בצרכים הכרחיים הם אמורים להיות
שווים לעני ולעשיר. משמע, צרכיו הבסיסיים של הקטין, אינם נקבעים על פי יכולתו
הכלכלית של האב. מדובר בחובה משפטית שהקריטריון היחיד לה הוא צורכי הקטינים, כפי
שנקבע בשולחן ערוך, אבן העזר, סימן ע"ג, סעיף י: **י'אינו נותן להם כפי עושרו אלא כפי
צרכם בלבד**. הפסיקה חזרה על דברים אלה פעמים רבות :

י'המדובר באותם דברים בסיסיים שבלעדיהם אין הילד יכול להתקיים
ממש; ומתוך הדין שקובע כי אין מחייבים בהם לפי עושרו של האב
יוצא שצרכים אלה שווים הם לעני ולעשיר" (ע"א 210/82 **גלבר נ'**
גלבר, פ"ד לח(2) 14; ע"א 591/81 **פורטוגז נ' פורטוגז**, פ"ד לו(3)
449, 461 (1982); ע"א 254/76 **ינקוביץ נ' ינקוביץ**, פ"ד לא(3)
169).

ובמקום אחר נפסק כך :

"מדברי הרמב"ם עולה, כי לגבי בניו חייב ליתן להם כסות המספקת
להם, וכלי תשמיש ומדור לשכון בו, ואינו נותן להם לפי עושר אלא לפי
צרכיהם בלבד, והשופט שינבוים פירש את ההלכה כדלקמן: "מתוך
ההלכה, שהחייב הוא לפי צורכי הילד ולא לפי עושרו של האב, דהיינו
שהוא שווה לעני ולעשיר... נלמד, כי רווחתו לצורכי הקיום ההכרחי
ממש" (תמ"א (ת"א) 2487/92 **ישראל יעקב אשכנזי (קטין) נ' בועז
אשכנזי** (20/12/1992, לא פורסם)).

29. שאלה אחרת היא כיצד ייפסקו מזונות ללא שהובאו ראיות מספיקות לביסוס היקף
הצרכים המבוקשים בתביעה. הרי תביעה למזונות היא תביעה כספית שיש להוכיחה ככל
תביעה אחרת. אלא שגם מקום שלא כל הצרכים מוכחים, פוסקים בתי המשפט מזונות לפי
שיקול דעתם ואמדן הצרכים הסביר והראוי (ראה: ע"א 687/83 **מזור נ' מזור**, פ"ד לח(3) 29,
33 (1984); ע"א 130/85 **ניסים סבן כהן נ' שמעון כהן**, פ"ד מ(1) 69 (1979); ע"א 613/85 **שגב
נ' שגב**, פ"ד לט(3) 825; תמ"ש (טב') 12107-04-10 **ס.ג. נ' ע.ג.** (25/01/2011, פורסם
במאגרים); תמ"ש (חד') 1320/01 **ע.א. ואח' נ' ע.י.** (18/10/2006, פורסם במאגרים) ועוד
רבים אחרים). בהקשר זה ובמקום שלא מובאות ראיות כלל או במקרה של בעייתיות
הנעוצה בדיות ראיות, קובעת הפסיקה, כי צרכיו הכרחיים של קטין שאינם דורשים ראיות
מפורטות ואשר מצויים בידיעה כללית שיפוטית, עומדים כיום על סך של 1,250 - 1,300 ₪

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 ללא הוצאות מדור וללא הוצאות חינוך. לעניין קביעת הסכום לעיל כסכום סף ראו בין
2 השאר: תמ"ש (נצ') 42952-05-12 ל.ש. נ' ר.ש. (31/12/2012), והאסמכתאות שהובאו שם).
- 3
- 4 30. עם זאת סבור, אני, כי בשעה שבית המשפט מטיל חיוב כספי כאמור, תמיד יש ליתן עדיפות
5 להתרשמות מהראיות והעדויות הקונקרטיות המובאות בפניו. אלה תמיד יבוכרו על פני
6 קביעה שיפוטית של סכום קבוע למזונות ילדים. הרי אם לא כן, דומה כי אין כל צורך לנהל
7 הליך הוכחות בתביעת מזונות ילדים (למעט לצורך הוכחת צרכים מדין צדקה). אינני סבור
8 שזו מטרת קביעת המינימום לעיל. זאת ועוד, כבר נפסק, כי "מזונות סף" כשם כן הם,
9 מהווים סף מינימאלי ואמת מידה אך אין בהם לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט
10 בנסיבות קונקרטיות לפסוק מזונות הגבוהים מסכום זה (בע"מ 8542/10 פלוני נ' פלונית,
11 29/12/2010, פורסם במאגרים); תמ"ש (נצ') 14993-02-11 ר.ד. נ' מ.ד. (01/01/2013),
12 פורסם במאגרים). לטעמי, אין גם בסכומי המינימום לעיל כדי לכבול את בית המשפט
13 לפסוק סכום נמוך מהם אם כך הוא מתרשם בנסיבות שלפניו.
- 14
- 15 31. השאלה מהם צרכים הכרחיים או מהם רכיבי המזונות בהם מחוייב האב בלבד נדונה
16 בפסיקה פעמים רבות ודומה, כי ניכרת בימינו מגמה של צמצום מעגל הצרכים ההכרחיים
17 למינימום, על מנת שעיקרון השוויון בין בני הזוג ימצא ביטוי גם בחיוב בדמי מזונות על פי
18 דין אישי (שככזה אינו שוויוני כלל). עוד יש לציין, כי פסיקת בית המשפט העליון ראתה
19 לנכון לייחד שיקול דעת לערכאה הדיונית אשר רשאית לקבוע ממקרה למקרה את
20 הצרכים ההכרחיים והיקפם (ע"א 591/81 פורטוגו נ' ר' פורטוגו, פ"ד לו(3) 449; ע"א
21 469/84 אזורם הדרי נ' מיה שני, קטינה, על ידי אמה האפוטרופסית הטבעית,
22 04/08/1985; ע"א 210/82 ל' גלבר נ' סיני גלבר ואח', פ"ד לח(2) 14; תמ"ש (נצרת) 39427-
23 06-11 ר.ש. נ' ע.ש. (08/08/2012), פורסם במאגרים).
- 24
- 25 32. במקרה שלפניי, גם צמצום הצרכים ההכרחיים למינימום ו/או שימוש בעיקרון השוויון לא
26 מביא לשינוי בתוצאה, בשעה שהאב משתכר 10,000₪ בחודש בממוצע והאם חסרת
27 תעסוקה ו/או הכנסה בפועל. יחד עם זאת, צמצום הצרכים ההכרחיים למינימום הינו פועל
28 יוצא והכרחי של התחשבות במינימום שיש להותיר לאב למחייתו וצרכיו הוא, במקרה
29 שחיוב במלוא צרכי הילדים גורע או לא מותיר די לקיומו שלו.
- 30
- 31
- 32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 גישה זו של צמצום הצרכים הכרחיים בוססה בפסקי הדין של כב' השופט גייפמן. כך
2 למשל, בתמ"ש (ת"א) 16981/96 דהאן נ' דהאן (16/5/1996, פורסם במאגרים) הוא הסביר:
3
4 *"החוק משתמש במונח מזונות, אולם לא מגדיר אותו. המחוקק השאיר*
5 *לבית המשפט למלא מונח זה בתוכן. בתביעת מזונות נתבעים סעדים*
6 *עפ"י "אבות - מזונות" ... אבות המזונות שהוכרו ע"י הפסיקה אינם*
7 *רשימה סגורה, ובית המשפט רשאי להוסיף לרשימה זו "אבות - מזונות"*
8 *נוספים לפי תנאי המקום והזמן".*
9
10 34. ובמקום אחר הוא קבע, כי צרכים הכרחיים של קטינה צריכים להיקבע עפ"י שני מבחנים
11 מצטברים:
12 (א) צרכים הכרחיים - מינימליים של קטינה, שהינה חלק מאוכלוסיית הקטינים -
13 מבחן שאינו מתמקד בקטינה ספציפית.
14 (ב) צרכים הכרחיים - מינימליים נוספים של אותה קטינה נשוא התביעה. כך,
15 למשל, יכול ואותה קטינה יש לה צרכים הכרחיים מינימליים של הוצאות רפואיות,
16 שאין לקטינה אחרת בת גילה.
17
18 הוצאות בגין חופשה, בילויים, דמי כיס, חלקה של הקטינה בהוצאות רכב, עוזרת בית,
19 מטפלת, חוגים, כבלים, חסכון לילדה, שמרטף, מתנות לימי הולדת וכדומה, אינם בגדר
20 "צרכים הכרחיים". "צרכים הכרחיים" לענין סוגיה זו אינם "צרכים חיוניים", אלא צרכים
21 בסיסיים ממש של קיום. תוצאה פרשנית זו מתבקשת מחדירה של הזכות לשוויון, כזכות
22 חוקתית, לדיני המזונות של הדין האישי.
23 עפ"י מבחן זה נקבע, ש"צרכים הכרחיים" הינם: (א) מזון; (ב) ביגוד והנעלה; (ג) מדור:
24 חלקו של הקטין בשכ"ד/מימון הדירה והוצאות החזקת בית.
25 לצרכים אלה עשויים להיווסף צרכים הכרחיים מינימליים נוספים של אותו קטין נשוא
26 התובענה, כדוגמת הוצאות רפואיות מיוחדות, שאין לקטין אחר בן גילו. אף לגבי הוצאות
27 החינוך קבע כב' השופט גייפמן כי הינם צרכים חיוניים אולם לא צרכים בסיסיים ממש של
28 קיום. לפיכך, יש לאפשר העברתם מהמעגל הראשון של צרכים הכרחיים למעגל השני של
29 סיפוק מזונות הקטינה ע"י שני ההורים מדין צדקה. הוא הדין לגבי הוצאות מעון, מטפלת,
30 צעצועים ונסיעות של קטין (תמ"ש (ת"א) 13990/96 פלונית ואח' נ' אלמוני (24/06/1996),
31 פורסם במאגרים); תמ"ש (נצ') 39427-06-11 ר.ש. נ' ע.ש. (08/08/2012, פורסם במאגרים).
32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 12-07-24041 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 35. לעניין הוצאות המדור והחזקתו, גם כאן נהגה פסיקה עניפה להעמיד שיעור השתתפות אב
2 בהוצאות מדור והחזקתו בגין קטינה אחת בהיקף של 1/3 מההוצאות ועבור שני קטינים
3 מדובר בהיקף של 40% מההוצאות המדור והחזקתו. יש שראו בהחזקת המדור צרכים
4 הכרחיים ויש שראו בו צרכים מדין צדקה, הכל לפי הנסיבות (ע"א 52/87, **הראל נ' הראל**,
5 פ"ד מג(4) 201, 205; ע"א 764/87 **אוהר נ' אוהר** (1/12/1987, לא פורסם); תמ"ש (ת"א)
6 104840/00 **א"ב נ' ב"א**, 21/07/2003, פורסם במאגרים); תמ"ש (י-ם) 21990/00 **פלוניס נ'**
7 **אלמוני**, 03/04/2001, פורסם במאגרים)).
8
9 36. כאשר מדובר בשכר דירה, לא מתעוררת בעייתיות מיוחדת בעריכת התחשיב, ברם מה הדין
10 כאשר מדובר בדירה אשר מהווה רכוש משותף של הצדדים וממילא מחוייב כל אחד מהם
11 לשלם הלוואת המשכנתא? האם בנוסף למחצית המשכנתא מחוייב האב לשלם גם סכום
12 נוסף מחוב המשכנתא להבטחת מדור הילדים? ומה היחס בין תשלום שכזה לבין הגדלת הון
13 האם בדירה?
14
15 37. התשובה לשאלה משתנה בהתאם לסיווג החיוב במשכנתא, האם מדובר בחיוב
16 במזונות/מדור, או שמא בחיוב הונני?
17
18 38. במישור דיני הקניין, ברור לכל כי מדובר בנכס משותף, בהלוואה משותפת שנלקחה יחדיו
19 לשם מימונו ועל כן, על שני הצדדים לממן החזר החודשי (גישה זו בוססה בע"א 864/94
20 **שוקר נ' שוקר** (1994, פורסם במאגרים)). מכוח גישה זו ניתן היה לחייב על נקלה את האב
21 בתשלום מחצית הלוואת המשכנתא גם ללא תביעת המזונות (כך גם נהגתי במסגרת פסיקת
22 המזונות הזמניים בתיק זה).
23
24 39. אלא שבמישור דמי המזונות, קיימת חובה על הבעל והאב היהודי לספק מדור לאשתו
25 ולהשתתף בעלויות מדור של ילדיו. זאת ועוד, כאשר הצדדים פרודים ומדובר בדירה שתהיה
26 בבעלות בלעדית של האם, הפסיקה ראתה לנכון לראות בתשלום המשכנתא חיוב של
27 מזונות. גישה זו הובאה בע"א 803/85 **ברזילאי נ' ברזילאי** (1985, פורסם במאגרים), שם
28 נפסק:
29 *"(א) המדור בנוי, בין היתר, על כך שהאשה תשלם את התשלומים*
30 *המתחייבים מן ההחזקה בדירה.(ב) אם בני - הזוג נכנסו בשעתו*
31 *להתחייבות לתשלום משכנתא, הרי המשך תשלום המשכנתא הוא*
32 *האמצעי הנדרש להבטחת המדור. (ג) בית המשפט רשאי לכלול נתון זה*
33 *בין חישוביו לצורך קביעת המזונות."*
34

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 40. אין חולק, כי סוגיה זו, האם תשלום משכנתא הוא רכיב הוני או רכיב של מזונות טרם
2 הוכרעה סופית ע"י בית המשפט העליון וקיימים פסקי דין לכאן ולכאן, בהתאם לנסיבותיו
3 של כל מקרה (ראה גם אמירת בית המשפט העליון לפיה, ניתן להתחשב בעניין המשכנתא
4 במסגרת פסיקת מזונות זמניים עד לפירוק שיתוף במקרקעין בבע"מ 853/09 פלוני נ'
5 פלונית, 26/04/2009 פורסם במאגרים).
6
- 7 41. אין פליאה איפוא, מדוע ברוב המקרים, פסיקת בתי המשפט למשפחה נהגה להתייחס
8 לרכיב המשכנתא הן כרכיב הוני והן כרכיב של מזונות.
9
- 10 42. גם אם רואים את חיוב האב במשכנתא כרכיב של מזונות, יש לכך היבט של עשיית עושר
11 שלא ניתן להתעלם ממנו. נכונה ומוצדקת בעיני הפסיקה הקובעת, כי העובדה שהאב מגדיר
12 ההון של האם בעצם תשלום מלוא הלוואת המשכנתא, גם אם הדבר נועד באותו שלב
13 להבטחת מדור או כחלק ממזונות, חייבת למצוא ביטוייה במסגרת החזר שיקבל האב בעת
14 פירוק השיתוף.
15
- 16 43. חברתי כב' השופטת שפרה גליק הציעה פתרון דומה לסיווג החיוב בתשלומי המשכנתא:
17
18 *"ניתן להציע, כי החיוב של בעל / אב בתשלום המשכנתא ייעשה עד*
19 *לגובה של המדור הריאלי המתאים למקרה שעל המדוכה. הטעם לכך*
20 *הוא כמבואר בהלכת ממו (רע"א 6152/97 ממו נ' ממו לא פורסם), כדי*
21 *לא לסכן את מדור האשה והקטינים. מטעם זה, אף כינתה הפסיקה את*
22 *התשלום הזה בשם "מדור רעיוני". מכל מקום, תשלום בו חוייב במדור*
23 *רעיוני האב / הבעל, שהוא מעבר לסכום שיכול להיחשב כמדור ריאלי,*
24 *הוא בוודאי הוני ומחציתו של כל סכום כזה, חייבת מן הסתם בהחזר על*
25 *פי דיני עשיית עושר ולא במשפט. לעומת זאת, חלק הסכום בחיוב*
26 *בי"מדור הרעיוני" שעד לגובה ההוצאה הריאלית למדור, הוא תשלום של*
27 *מזונות לכל דבר, שהרי ממה נפשך – יכול היה בית המשפט לחייב את*
28 *החייב בהוצאות ריאליות לדמי מדור במקום בי"מדור רעיוני", כלומר*
29 *בתשלום המשכנתא..." (תמ"ש (חד') 2185/00 ב.ז.ש נ' ב.ז.ש.*
30 *23/11/2006, פורסם במאגרים)).*
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

44. במקרה אחר שנדון בבית המשפט המחוזי בירושלים, נקבע, כי אכן מקום שהבעל משלם
מלוא הלוואת המשכנתא, הרי שבמסגרת פירוק השיתוף בדירה יש לחייב האשה להשיב לו
מחצית החוזרים ששילם מהמועד בו הסתיים השיתוף ביניהם וזאת אף אם יש להם ילדים
משותפים שהבעל חב במזונותיהם. כך נפסק על ידי כב' השופט דרורי:

1
2
3
4
5
6 "לאחר ששקלתי טענה זו, סבור אני כי אין מקום לקבלתה. המערער
7 שילם את התשלומים החודשיים של המשכנתאות, וזאת כדי שהבנק לא
8 ידרוש את פינוי הדירה. כך הוא ביחסים כלפי הבנק. ברם, ביחסים
9 הפנימיים שבין בני הזוג, הם חייבים את חובם לבנק בחלקים שווים.
10 לכן, אם פרע הבעל את מלוא התשלום החודשי לבנק, זכאי הוא להחזיר
11 סכום זה מאת המשיבה. גישתו של עו"ד אליהו, תיצור מצב של עשיית
12 עושר ולא במשפט: חלקה של האשה בנכס יגדל מידי שנה, ככל שהבעל
13 ישלם את מלוא התשלומים החודשיים לבנק, וזאת לאחר שמוסכם על
14 הכל כי תקופת השיתוף בין בני הזוג פגה החל מחודש מאי 2000, הוא
15 המועד שבו עזב המערער את דירת בני הזוג.
16 אדגים את האמור לעיל בנתונים מספריים, המשקפים מציאות די
17 שכיחה ומקובלת: נניח כי לבני הזוג יש מאמצעיהם שלהם סך של 60
18 יחידות בלבד. במחיר זה ניתן לרכוש דירה בת 3 חדרים. בני הזוג
19 מחליטים לרכוש דירה בת 5 חדרים, במחיר של 100 יחידות. ההפרש (40
20 יחידות) ממומן בעזרת משכנתא. מבחינה כלכלית, ניתן לומר כי מתוך 5
21 חדרי הדירה, שלושה חדרים "שייכים" לבני הזוג (דהיינו: לכל אחד מהם
22 "יש" חדר וחצי), ואילו שני החדרים הנותרים, שקנייתם מומנה
23 באמצעות המשכנתא – "שייכים" לבנק. אם סמוך לאחר לקיחת
24 המשכנתא יעזוב הבעל את הדירה וימשיך לשלם את החוזרים
25 החודשיים של פירעון המשכנתא, בשיעור של 20 יחידות (מתוך חוב
26 המשכנתא שהוא 40 יחידות), והדירה תימכר תמורת 100 יחידות (שהוא
27 מחיר רכישתה), כאשר נותר חוב משכנתא של 20 יחידות בלבד, והתמורה
28 נטו של 80 יחידות תתחלק באופן שווה בין בני הזוג, כי אז, ייווצר מצב
29 בו תקבל האשה סכום השווה ל-2 חדרים (40 יחידות), בעוד שחלקה
30 האמיתי בדירה הוא חדר וחצי (30 יחידות, שזו השקעתה בדירה); ואילו
31 הבעל, אשר שילם עבור חדר אחד לבנק (בכך שפרע מתוך חוב המשכנתא
32 של 40 יחידות, סך של 20 יחידות, שערכם שווה לחדר), במקום לקבל
33 שניים וחצי חדרים, יקבל רק סכום השווה בערכו לשני חדרים. **למניעת**
34 **חוסר צדק זה, הפתרון שנקט בית משפט קמא, לפיו תחזיר המשיבה**
35 **למערער את הסכומים ששילם עבור חלקה בהחזר המשכנתא, הוא**
36 **פתרון נכון וראוי ואין כל הצדקה לשנותו או להופכו בערעור.**

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 אליבא דאמת, מבחינת הדין, היה זכאי המערער לקבל מהמשיבה בכל
2 חודש וחודש את מחצית הסכום ששילם לבנק למשכנתאות, שכן מחצית
3 זו הוא תשלום עבור חלקה של המשיבה. ברם, בנקודה זו עשה פסק הדין
4 חסד דווקא עם המשיבה, בכך שקבע כי סכומים אלה תחזיר המשיבה
5 למערער לא סמוך לתשלום, אלא רק ביום ההתחשבות של חלוקת
6 תמורת הדירה, כאשר זו תימכר. מנקודת מבט זו, קביעתו של בית משפט
7 קמא משמעה המשך חובת המערער לדאוג – בפועל – למדור של
8 המשיבים, בדרך של תשלום שוטף לבנק למשכנתאות, כדי שהאחרון לא
9 יפנה את המשיבים מן הדירה. גם מבחינה משפטית וגם מבחינה כלכלית,
10 אין בכך כדי לפגוע בזכותו של המערער לקבל חזרה את הכספים ששילם
11 לבנק, מעבר לחובתו שלו ומעבר לחלקו שלו, כאחד הלווים של המשכנתא
12 יחד עם המשיבה" (ע"מ (י-ם) 638/04 ח.ר נ' ר.ר. 23/01/2005, פורסם
13 במאגרים)).
- 14
- 15 45. גישה זו אומצה גם בפסק דינו של חברי כבי' השופט יהורם שקד בתמ"ש (ת"א) 44349-01-11
16 ט.י. נ' י.י.י. (22/01/2012, פורסם במאגרים)).
- 17
- 18 46. שאלת המשכנתא הופכת בעייתית במיוחד כאשר אין וודאות לעניין פירוק השיתוף בדירת
19 המגורים. עניין זה מתברר בנסיבות התיק שלפניי בבית הדין הרבני והוא רחוק מהכרעה.
20 כאשר בית המשפט אינו יודע כלל אם ומתי יתקיים פירוק שיתוף בדירת המגורים של
21 הצדדים ובאילו תנאים, קשה מאוד להגיע להכרעה קונקרטית או כזו הצופה אל נכון את פני
22 העתיד בכל הנוגע להיקף החיוב במדור. ובכל זאת, מחוייב בית המשפט לעשות כן ולשם כך
23 אין מנוס מהנחת הנחות שונות בהקשר זה (דבר שגם יחסוך התדיינות עתידית בין הצדדים).
24
- 25 47. הפתרון הנכון בנסיבותינו אנו שעה שהאם חסרת כל השתכרות והאב משתכר כ-10,000 ₪
26 נטו בחודש במוצע הוא לחייב את האב במלוא הלוואת המשכנתא, **כאשר מחצית**
27 **מתשלומי המשכנתא שהוא ישלם החל מהיום ואילך יוחזרו לו במסגרת הסדר איזון**
28 **המשאבים/פירוק השיתוף בדירת המגורים.** דומה, כי לכך הסכים גם ב"כ האם במהלך
29 הדין האחרון, ברם ב"כ האב התנגדה.
30
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 12-07-24041 ע.א. ואח' נ' א.א.

48. נותרנו עם השאלה האחרונה, שאלת המינימום שיש להותיר לאב לקיומו שלו. אמנם, ישנה פסיקה של בית המשפט העליון ממנה ניתן להקיש על אפשרות להותיר לאב סך של לא יותר מ-2,000 ₪ לקיומו וסיפוק צרכיו שלו (ראה: בע"מ 1715/07 פלוני נ' פלונית ואח', 6/3/2008, פורסם במאגרים). אני סבור, כי ניתן להישען בהקשר זה גם על קצבת הבטחת הכנסה שאמורה לשקף סכום מינימום שאמור לספק תנאי סף מינימליים לקיום חומרי של אדם בישראל (ראה דיון בהקשר זה במסגרת דברי הסבר להצעת חוק הבטחת הכנסה, תש"ס-1979, ה"ח 1417, עמ' 2 וכן בג"ץ 366/03 עמותת מחויבות לשלום וצדק חברתי נ' שר האוצר, 12/12/2005, פורסם במאגרים)). על פי נתוני המל"ל, גובה קצבת הבטחת הכנסה ליחיד כיום עומד על סך של כ-1,880 ₪ עם זאת, תמיד עדיפה קביעה עניינית וקונקרטית באשר לגובה הסכום הנחוץ לאב כדי להתקיים ולו בדוחק, על פני קביעות עקרוניות כאמור (תמ"ש נצ' 12-05-42952 ל.ש. נ' ר.ש. 31/12/2012, פורסם במאגרים).
49. בענייננו, האב משלם החזר הלוואה בגין החשבון המשותף בסך 500 ₪ מדי חודש. כן טען, כי הוא משלם דמי שכירות בסך 2,500 ₪ בחודש ועוד 300 ₪ החזקת דיור (חשמל). על כן הוא עתר להותיר לו לקיומו כ-4,000 ₪ בחודש לכל הפחות. האב לא הוכיח תשלומים בפועל של שכר הדירה או חשבונות החשמל, למרות שיכול היה לעשות כן על נקלה. האישורים שצירף המתווך שמשכיר לו הדירה אינם עומדים בקנה אחד עם הטענה כי המתווך רשאי להשכיר בשכירות משנה וכך הוא עושה. אך אין בכך רבותא. האב ממילא יידרש לשכור דירה בשלב מסויים בקרוב ובוודאי שלא ניתן לקבע מציאות בה אין לו יתרה ממשכורתו לשלם עבור שכירות דירה. לכן, המינימום שהוא מבקש להותיר לקיומו בסך 4,000 ₪ בחודש נראה סביר בנסיבות העניין.
- ה. דיון קונקרטי בצרכי הילדים ובהיקף החיוב שיש להשית על האב:
50. הכלכלה והמזון: בטבלת הצרכים נשוא סעיף 24 לכתב התביעה וסעיף 31 לתצהיר עדותה הראשית של האם, צויין כי עלות הכלכלה של כל אחד מהילדים היא בשיעור של 1,500 ₪ בחודש ואילו צרכי הכלכלה של האם הינם בשיעור של 2,000 ₪ בחודש. רוצה לומר, כי אליבא דתצהירה של האם, צרכי הכלכלה מגיעים כדי 5,000 ₪ בחודש לבדם. והנה עיון בקבלות ובנספחי התצהיר והתביעה, מעלה כי צורפה קבלה אחת בלבד בגין רכישת מצרכי מזון (הן לתצהיר והן לתביעה) על סך 387 ₪ (מחודש יולי 2012) ואף היא שולמה בידי אמה של האשה ולא על ידה. במצב דברים זה, בוודאי שאין בידי בית המשפט לקבוע כממצא שיפוטי, כי צרכי הכלכלה של הילדים הינם בשיעור של 1,500 ₪ בחודש כל אחד וכי צרכי הכלכלה של האשה הינם 2,000 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 12-07-24041 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 על כך יש להוסיף, כי הקטינה נ.א. מתחנכת במעון עד לשעה 16:00 מדי יום וגם הקטין י.א.
2 שב מבית הספר לקראת 15:30.
3 בהיעדר כל אסמכתא בדבר הוצאות המזון של המשפחה (וכאשר גם אמה של התובעת לא
4 העידה), אני מעמיד צרכי המזון של כל אחד מהילדים על סך 750 ₪ בחודש.
5
- 6 **51. ביגוד והנעלה:** בטבלת הצרכים שבכתב התביעה ובתצהירי האשה, נרשם כי עלות הביגוד
7 וההנעלה של י.א. הינה בשיעור של 250 ₪ בחודש ושל נ.א. בסך 200 ₪ בחודש. גם כאן לא
8 הובאה כל קבלה לתמוך הטענות, ברם מדובר בסכומים סבירים ולא גבוהים במיוחד ואני
9 מקבלם.
10
- 11 **52. חינוך:** באשר להוצאות החינוך של י.א., קטין זה מתחנך בבית הספר של המועצה האיזורית
12 והקבלות והמסמכים שצורפו מלמדים על הוצאה שנתית של 1,089 ₪ ועל כן, יש להעמיד
13 ההוצאה החודשית כולל ציוד לימודי בתחילת שנה על סך ממוצע של 150 ₪ בחודש.
14 באשר להוצאות החינוך של הקטינה נ.א., כאן הדברים מעט מורכבים יותר: במהלך השנה
15 האחרונה, התחנכה קטינה זו בפעוטון של היישוב *** בעלות של 626 ₪ בחודש (לאחר
16 שבתחילה נטען שהמחיר הוא 1,800 ₪ בחודש). לאחר הדיון האחרון שנערך, ערך בית
17 המשפט בעצמו מספר בדיקות באשר לעלויות החינוך של בתם של הצדדים נ.א. שהיא
18 כאמור ילידת 17/7/2010. לשם כך עיין בית המשפט באתר האינטרנט של היישוב *** ושוחח
19 טלפונית עם מזכירת היישוב גבי ****. מבירור זה עולה, כי אכן גני הילדים ביישוב *** ביחס
20 לגילאים 3-5 שנים הם בחסות היישוב ובשנה הנוכחית, עלות הגן החודשי הייתה בסך
21 1,100 ₪ בחודש ועלות הגן בשנה הבאה אינה ידועה ותתברר רק בחודש אוגוסט 2013. עם
22 זאת, ישנו מספר נרשמים גדול – דבר שעשוי להביא להפחתה של העלויות. באשר לגן ילדים
23 בגיל 5 – גן חובה, כאן כבר מדובר בגן ללא עלות חודשית בדומה למתכונת הנהוגה בערים.
24 יוצא איפוא, כי בהחלט ייתכן שעלות הגן של הקטינה נ.א. תהיה כ-1,100 ₪ בחודש במהלך
25 כל אחת מהשנתיים הבאות. מכל אלה נובע, כי הוצאות החינוך של הקטינה נ.א. הן בסך
26 626 ₪ בשנה הנוכחית ו-1,100 ₪ (לפני הנחה בשנתיים הבאות). מסכום זה של 1,100 ₪
27 בחודש תקוּזו קצבת הילדים של שני הילדים והיתרה תשולם במלואה על ידי האב.
28 מובהר כי ככל שעלות הגן היא עד 600 ₪ לא תופחת קצבת הילדים מהחיוב במעון כדי
29 שתשמש להשלמת סיפוק צרכי הילדים מדין צדקה.
30 כאשר תגיע בע"ה נ.א. לגיל 5, לא תהיה בגינה עלות חינוך, אלא לכל היותר עלות בגין צהרון
31 בלבד.
32 החל ממועד הגיעה של נ.א. לכיתה א' ואילך הוצאות החינוך תהיינה בדומה להוצאותיו של
33 י.א. – 150 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 12-07-24041 ע.א. ואח' נ' א.א.

53. **הוצאות בריאות:** האם טענה להוצאות זעומות של 10 ₪ בחודש בגין ביטוח רפואי ואני מקבל טענה זו. בגדר הוצאות הבריאות ולאחר שגם האב אישר, כי הקטין זקוק להשתתפות בבריכה טיפולית ובהתאם לקבלות בגין צורך זה יחוייב האב מעת לעת לפי מפתח של השתתפות ההורים בהוצאות חריגות (1/3 האם ו-2/3 האב).
54. **הוצאות בגין חוגים וצעצועים:** האם טענה להוצאות בסך 150 ₪ בחודש ביחס לכל אחד מהקטינים וגם הוצאה זו נראית סבירה בנסיבות העניין.
55. **החזקת המדור:** האם טענה, כי חלקם של הילדים בעלויות החשמל, מים, ארנונה, טלפון וכבלים לפי מפתח של 20% לכל קטין נאמד בהיקף של 201 ₪ בחודש. תחשיב זה שבסעיף 31 לכתב התביעה אף הוא מקובל עלי. על כן הוצאות החזקת המדור של שני הילדים תהיינה בהיקף של 400 ₪ בחודש (ולא 450 ₪ כפי שנקבע בהחלטת המזונות הזמניים).
56. **המדור:** המדור הנוכחי הינו דירה בבעלות משותפת ביישוב *** הרשומה על שם שני ההורים בחלקים שווים ואשר ממומנת באמצעות הלוואת משכנתא שהחזרה החודשי הממוצע כולל ביטוחים הינו בשיעור של כ-1,800 ₪ בחודש. לפי מפתח הפסיקה דלעיל ובהסתכלות הונית על המשכנתא, אמור כל אחד מהצדדים לשלם מחצית ההלוואה, קרי 900 ₪ בחודש. אלא שבנסיבות, ללא תשלום המשכנתא לא יובטח המדור של הילדים והאשה. על כן, אני רואה לנכון להשית על הנתבע מלוא תשלום המשכנתא בסך 1,800 ₪ בחודש, כאשר חלקם של הילדים והאשה ישולם על ידו כחלק ממזונותיהם ובמסגרת פירוק השיתוף הוא יהיה זכאי לקבל החזר מ-50% מתשלומי המשכנתא במכפלת החודשים שמהיום ועד למועד פירוק השיתוף בתוספת הפרשי הצמדה.
- להלן סיכום צרכי הילדים והיקף בחיוב במזונותיהם:

הרכיב/הקטין	י.א.	נ.א.
כלכלה	750	750
ביגוד והנעלה	250	200
חינוך	150	626 (בשנה הבאה 1,100 ₪ או בהתאם לסיכום שישולם בפועל בניכוי קצבת ילדים. מכיתה א' 150 ₪ בחודש)
חוגים/צעצועים	150	150
בריאות	10	10
החזקת מדור	200	200
מדור		האב ישלם המשכנתא ולאחר פירוק שיתוף תקבל האם בנוסף לדמי המזונות 40% משכר דירה עד לגובה של 2,800 ₪ בחודש)
סיכום	1,510	1,936

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 12-07-24041 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 **ו. דיון נורמטיבי במזונות האשה:**
- 2
- 3 .57 האשה תובעת גם את מזונותיה מבעלה.
- 4
- 5 .58 שני הצדדים יהודים ולפיכך בהתאם להוראות החוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות),
- 6 תשט"ו – 1959, הרי שיש לפנות להוראות הדין העברי החל על הבעל.
- 7
- 8 .59 הפסיקה קובעת, כי הבעל חייב לספק את מכלול מזונותיה של אשתו לרבות המדור, שכן
- 9 המדור הוא חלק מן המסגרת הכוללת של המזונות אותם חייב בעל לאשתו (ע"א 328/72
- 10 **לנגל נ' לנגל**, פ"ד כז(2) 470, 474; ע"א 67/84 **בכר נ' בכר**, פ"ד לח(3) 763, 769).
- 11
- 12 .60 יחד עם זאת, חובת הבעל לספק מזונות אשתו היא **כל עוד היא עמו**, אלא אם כן עזבה
- 13 הדירה מסיבה מוצדקת, כאשר בהקשר זה קובעת הפסיקה שדי לה לאשה להוכיח הטעם
- 14 המבורר לעזיבה בראיות שהן במשקל נוצה (ע"א 560/82 **פלונית נ' פלוני**, פ"ד לח(3) 743,
- 15 746).
- 16
- 17 .61 ההלכה האומרת, שאין האישה חייבת במזונות אשתו אלא כשהיא עמו, סויגה למקרים שבהם
- 18 אין הצדקה לעזיבתה, או כשנסיבות העזיבה נוצרו באשמת האשה - "המניעה ממנה". אם
- 19 עזיבת האשה נגרמה באשמת הבעל, כלומר "המניעה ממנו", לא תאבד האשה את זכותה
- 20 למזונות; את זכות האשה למזונות בנסיבות אלה של חיי פירוד, כשיסוד החיים המשותפים
- 21 נעדר, ניתן להבין כמבוססת על דרישה הוגנת מהבעל לשאת בתוצאות התנהגותו ולמנוע
- 22 מהאשה סבל על לא עוול בכפה (ראה ניתוח הסוגיה על ידי א. בארי, "מזונות לאשת שאינה
- 23 גרה עם בעלה ("מעין מורדת")", **מחקרי משפט** ג 169, בעמ' 180, (התשמ"ד-1984)).
- 24
- 25 .62 כך היו דבריו הממציים של כב' השופט זילברג בהלכת מילר (ע"א 256/65 **מולי נ' מולר**, פ"ד
- 26 יט(3) 471):
- 27 "בבואנו איפה להשיב על השאלה: אילו הם התנאים בהם פטור הבעל
- 28 לזון את אשתו שאינה עמו, הנוסחה הקצרה והכלל ממצה תהיה: כאשר
- 29 המניעה-היינו הסיבה שגרמה להפסקת הדיור המשותף או הסיבה
- 30 הגורמת לסירובה לחדש את הדיור המשותף - היא ממנה. כלומר, סיבה
- 31 שמקורה הוא ברצונה או מעשיה שאין להם כל הצדקה. מה מצדיק ומה
- 32 לא מצדיק - זו היא שאלה שיחליט עליה בית המשפט הדין בעניין"
- 33

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

67. דברים יפים ונכוחים אמר על כך חברי, כב' השופט אלבו בפסק דינו לעיל ואין לי אלא להביאם כלשונם:

1
2
3
4 'אישה אינה שבויה ביד בעלה ובעל אינו שבוי בידי אשתו וכאשר אפסו
5 סיכויי החזרה לשלום בית, כבמקרה דנן, אין כל ערך חברתי בשימור
6 מלאכותי של נישואין על הנייר ובוודאי שאין כל הצדקה לעודד המשך
7 קיום קשר חד סטרי זה ע"י, פסיקת מזונות לאשה, ראה גם ע"א
8 5930/93 פדן נ' פדן, תק – על, 94 (4) 228. באותו מקרה אישר כב'
9 ביהמ"ש העליון את החלטת ביהמ"ש המחוזי אשר אימץ ההנחיה
10 העולה מפסיקה רבנית, לפיה אחרי פירוד ממושך יכול הבעל לפטור
11 עצמו מחובת המזונות על ידי הפניית האשה לכך שביכולתה להשתכר.
12 נקבע ש"מקור החיוב במזונות האשה יונק מקשר הנישואין המתקיים
13 הלכה למעשה, 'בהיות האשה עימו על שולחנו'. תנאי מהותי לחיוב
14 במזונות האשה הוא ניהול חיי משפחה משותפים, וכשתנאי זה אינו
15 מתקיים, מתערער החיוב. כלל זה אין לו דבר עם הלכות המרדנות שעל
16 פיהן עלולה האשה להפסיד את כל זכויותיה מהנישואין.

17 בע"מ (י-ם) 638/04 ח.ר. נ' ר.ר., פורסם במאגר נבו, אישר כב' ביהמ"ש
18 המחוזי את פסה"ד של חברי, כב' השופט מנחם הכהן, אשר קבע
19 שבמקרים בהם האשה מתנגדת לגירושין, כאשר יחסי בני הזוג הגיעו
20 לקיצם, עלולה פסיקת מזונות לטובתה להנציח מצב לא רצוי. כב'
21 השופט דרורי סקר בפסק דינו את ההתפתחות שחלה בפסיקה באשר
22 לזכות אשה למזונות כאשר יש לה יכולת לעבוד ומסקנתו היא שכאשר
23 ברור שמטרת האשה היא "אכן להכעיס או להכניס ידה לכיסו העמוק
24 של הבעל, כי אז רשאי – ולעיתים אף חייב בית המשפט ... להפחית את
25 סכום מזונות האשה או אף לקבוע כי אינה זכאית כלל למזונות". (סעיף
26 55 לפסה"ד).

27 39. העולה מן האמור הוא שבמצב הקיים אין לחייב את הנתבע
28 במזונות התובעת. יחד עם זאת ימשיך הנתבע לשאת במחצית תשלומי
29 המשכנתא הרובצת על הבית."

68. ועוד נאמר על כך בפסיקת כב' השופט דרורי:

32 "מצב זה יצר, מטבע הדברים, העדר מוטיבציה, אם ננקוט לשון המעטה,
33 לאישה להמשיך לעבוד. יתרה מזו, הפרקטיקה מלמדת כי, לא אחת,
34 קיבלה אישה עצה משפטית להפסיק לעבוד או אף לא לעשות כל מאמץ
35 לחפש עבודה, וזאת במסגרת המאבק בין בני הזוג, שכן במקרה זה
36 הייתה היא זכאית למזונות, וכך היה מוכבד העול הכלכלי על כתפיו של

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

1 הבעל, שהפך בשלב זה, ליריב. בית המשפט העליון היה ער לתופעה זו,
 2 ולכן נקבע על ידי הנשיא שמגר כי אישה שאינה יוצאת לעבודה ועבדה
 3 בעבר, מזוונתיה יופחתו באופן משמעותי... מהן הנסיבות המיוחדות
 4 שיצדיקו אי חיוב בעל במזונות אישה? נראה לנו כי ניתן להשתמש במבחן
 5 שנקבע על ידי עמיתי, כב' השופט ע' קמא, כתוארו אז (ע"מ (ירושלים)
 6 177/99 איילון נ' איילון, תק-מח (1)2000, 8799, עמ' 8801; להלן –
 7 "פרשת איילון"):
 8 "ואמנם בעניין 'בקל' ו'פדן' הנ"ל הובעה דעה שניתן במקרים מתאימים
 9 לסטות מן ההלכה המושרשת ומן הדין, שלפיה אין הבעל יכול לכפות על
 10 האישה לצאת לשוק העבודה, כדי שיטען - מעשה ידיך תחת מזונותיך.
 11 אולם, יש לדון כל מקרה לגופו ולפי נסיבותיו המיוחדות. אמת נכון הדבר,
 12 שבמקרה מתאים, שבו ברור כי האישה נוהגת בחוסר תום לב משווע
 13 ובזדון, היא חדלה לעבוד ערב הגשת תביעת המזונות או במהלכה, חרף
 14 עבודה מסודרת שהשתכרה ממנה קודם לכן - כדי להכניס את ידה ל'כיס
 15 עמוק' של הבעל, או כדי 'להכעיס' - ראוי לשקול סטיה מן ההלכה שאין
 16 כופין אותה לעבוד" (ע"מ (י-ם) 638/04 ח.ר נ' ר.ר (23/01/2005),
 17 פורסם במאגרים)).

ז. דיון קונקרטי במזונות האשה:

18
 19
 20
 21 69. בגדר דרישה זו, היא טוענת כי במהלך החיים המשותפים, חיו הצדדים ברמת חיים גבוהה
 22 וכי חבותו של בעלה לזון אותה נותרת בעינה גם לאחר שהחליט לעזוב את הבית (סעיפים
 23 22, 23 ב' לתצהירה). האשה טוענת, כי היא ספגה אלימות מכל הצורות מצד בעלה, אך היא
 24 עדיין אוהבת אותו ומעוניינת בו. עוד פירטו האשה ובא כוחה, כי בעלה נהג לפרוץ לרכבה
 25 וניסה להכניע אותה לתכתיבים שונים.
 26
 27 70. הבעל הכחיש טענותיה של האשה והסביר בעדותו, כי אשה המחבלת בעבודתו בכך שמגישה
 28 10 תלונות למשטרה ולמעסיקיו ועלולה להביא לפיטוריו בוודאי אינה מעוניינת באמת
 29 בשלום בית. הבעל הוסיף עוד, כי האשה הפסיקה לעבוד במכוון בסמוך להגשת התביעה וכי
 30 היא יכולה לעבוד בכל עבודה אך בוחרת שלא לעשות כן. הבעל הודיע, כי העו"ס מטעם בית
 31 הדין הרבני האיזורי בחיפה כבר קבעה, כי אין כל סיכוי לשלום בית ועל כן אין מקום
 32 לשיטתו לפסיקת מזונות אשה.
 33
 34

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 12-07-24041 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 71. סבורני, כי אכן צודק ב"כ האשה בטענתו שלא הוכחה עילת פטור ממזונות אשה. אך באותה
2 נשימה, שוכנעתי, כי אין כל ממש מאחורי החזות של טענות שלום הבית מצד האשה והן
3 הובאו כדי לשמר הנישואין על הנייר, למנוע פירוד ופירוק שיתוף בדירה ולהבטיח תנאי
4 גירושין נוחים יותר לאשה.
5
- 6 72. דעתי כדעת הבעל, כי אשה הטוענת שספגה אלימות במהלך החיים המשותפים ואף מגישה
7 בתקופה האחרונה לא פחות מ-10 תלונות במשטרה ומספרת על חששה מפני בעלה שפורץ
8 באישון לילה למכוניתה לא באמת מעוניינת שאותו בעל ישוב לחיות עמה. אין זו דעתי שלי
9 בלבד, גם העו"ס בבית הדין הרבני הגיעה למסקנה זו לאחר מפגשים עם בני הזוג. יוצא
10 איפוא, כי דרכם המשותפת של הצדדים הגיעה לסיומה וחבל שאין הם משכילים להתגרש
11 בהסכם מהוגן מבחינת שניהם.
12
- 13 73. עוד הוכח בפניי על ידי האשה דווקא, כי היא עבדה עד סמוך מאוד להגשת התביעה (***)
14 ולפיכך, אני נוטה לקבוע כי הפסקת עבודתה נבעה יותר בשל תכנון ההליכים בבית המשפט
15 ולא בשל מצוקת תעסוקה. זאת ועוד, גם אם מדובר בפיטורין מוצדקים, עדיין מצופה היה
16 מהאשה לעשות מעשה ולמצוא עבודה אחרת (בייחוד שעה שהילדים במסגרות חינוך מדי
17 יום עשה שעה 16:00 בקירוב). לא הוכח בפניי, כי האשה עשתה מאמץ של ממש להתקבל
18 לעבודה אחרת כלשהי. לא ראיתי, כי פנתה במשלוח קורות חיים למפעלים או מוסדות
19 שונים והיא אף לא הצהירה על כך בתצהירה. נכון שהיא העידה כי היא מתייצבת בלשכת
20 התעסוקה, אך מי שאינו רוצה לעבוד מתייצב כדי "לחתום" ולא כדי לקבל משרה. מדובר
21 באשה בעלת רקע והכשרה בתחום המזכירות והטיפול בילדים והיא בהחלט יכולה וצריכה
22 להשתלב במעגל העבודה.
23
- 24 74. בית המשפט פסק עבור האשה מזונות זמניים בסך 700 ₪ אך דומה, כי די היה בפסיקת
25 המזונות הזמניים והארכת פסיקתם כעת אך תמנע השתלבותה במעגל העבודה ותנציח
26 הנישואין על הנייר, למרות שאלה הסתיימו בפועל.
27
- 28 75. לפיכך ובנסיבות, הפתרון הראוי הוא שלא לפסוק מזונות אשה, אך לחייב הבעל בתשלום
29 מלוא הלוואת המשכנתא כאשר חלקה של האשה יושב לו במסגרת פירוק השיתוף.
30
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 **ח. סיכום ופסיקתא:**
- 2
- 3 76. אני מקבל התביעה למזונות ילדים, אך לא בשיעורים שנתבקשו על ידי האם. אני קובע כי
- 4 שכר נטו בממוצע של האב הינו 10,000 ₪ בחודש לאחר כל הניכויים.
- 5
- 6 77. אני קובע, כי האב זקוק לכ-4,000 – 4,500 ₪ לחודש לסיפוק צרכיו ההכרחיים (כולל דיור).
- 7
- 8 78. אני דוחה התביעה למזונות אשה קבועים אך לא מבטל החיוב בגין המזונות הזמניים.
- 9
- 10 79. פועל יוצא הוא שהנתבע מחוייב החל מהיום במזונות ילדיו, מדורס וחינוכם, כאשר החיוב
- 11 ישתנה בהתאם לטיב המדור או למועד בו יפרוק השיתוף בדירה.
- 12
- 13 80. כל עוד לא פורק השיתוף בדירה הנוכחית של הצדדים החיוב במזונות יהיה כדלהלן:
- 14 80.1. האב מחוייב בתשלום מזונות הבן י.א. יוסף, מדורו וחינוכו בסך 1,510 ₪ בחודש.
- 15 80.2. האב מחוייב בתשלום מזונות הבת נ.א., מדורה וחינוכה בסך 1,936 ₪ בחודש (1,310 ₪ +
- 16 מעון 626 ₪).
- 17 80.3. האב מחוייב בתשלום מלוא הלוואת המשכנתא לבנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ (ללא
- 18 קיזוזים כלשהם החל מיום 1/3/13) עד למועד פירוק השיתוף לפי החלטת ערכאה שיפוטית.
- 19
- 20 81. בעת פירוק השיתוף בדירת המגורים של הצדדים, מחוייבת האם להשיב לאב מחצית החזרי
- 21 הלוואת המשכנתא שישלם החל מיום 1/3/13 ועד למועד פירוק השיתוף. הסכום המצרפי
- 22 יישא הפרשי הצמדה בלבד.
- 23
- 24 82. ממועד פירוק שיתוף בדירת המגורים של הצדדים ישלם האב בנוסף לדמי המזונות לעיל גם
- 25 סך השווה ל-40% מעלות שכר דירה או משכנתא שתשלם האם בפועל וזאת עד לגובה של
- 26 2,500 ₪ בחודש (קרי לא יותר מ-1,000 ₪ בחודש השתתפות במדור).
- 27
- 28 83. בעניין הוצאות החינוך של הבת נ.א. בשנים תשע"ד – תשע"ה, אני קובע, כי הקטינה תמשיך
- 29 להתחנך ב*** אלא אם כן האם תעתיק מקום מגוריה. במקרה של המשך מגורים ב***, יישא
- 30 האב בנוסף לדמי המזונות לעיל גם במלוא עלויות המעון/גן לאחר ניכוי גובה קצבת הילדים
- 31 (של שני הילדים).
- 32
- 33 84. בשנה שבה הקטינה נ.א. תתחנך בגן חובה, לא יחוב האב בהוצאות חינוך עבורה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 85. החל ממועד הגיעה של נ.א. לכיתה א' יחוייב האב במזונות בסך 1,460 ₪ כשהם צמודים
2 ממועד פסק דין (1,310 ₪ בתוספת חינוך בסך 150 ₪ בחודש).
3
- 4 86. דמי המזונות ישולמו לחשבון הבנק של התובעת ודפי בנק המעידים על ביצוע התשלום יהוו
5 ראיה חותכת ומכרעת לביצוע תשלום המזונות בפועל.
6
- 7 87. דמי המזונות הנקובים לעיל, יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, כפי שזה מתפרסם מדי
8 15 בכל חודש על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מדד הבסיס יהא המדד שיתפרסם
9 ביום 15/3/13 (להלן "מדד הבסיס").
10
- 11 88. דמי המזונות הנ"ל יותאמו ויעודכנו על פי השינויים ממדד הבסיס הנ"ל מדי שלושה (3)
12 חודשים (ללא תשלומים רטרואקטיביים) כאשר ההתאמה הראשונה למדד, תבוצע בעת
13 פרעון דמי המזונות של חודש יוני 2013.
14
- 15 89. דמי המזונות הנ"ל ישולמו לידי האם עד שימלאו לקטין/נה שמונה עשרה (18) שנים או עד
16 לסיום לימודיה/ו התיכונים – לפי המאוחר מבין שני המועדים הנ"ל.
17
- 18 90. ממועד סיום לימודיה התיכונים של הקטין/נה ו/או הגיעה/ו לגיל 18 שנים (לפי המאוחר
19 מבין השניים), ועד לסיום שירותה/ו הצבאי הסדיר בחובה, ישלם האב לידי האם, תשלום
20 מזונות חודשי בגין הילד/ה, בשיעור של שליש מדמי המזונות האמורים לעיל (בתוספת
21 הפרשי הצמדה למדד הבסיס).
22
- 23 91. דמי המזונות המפורטים לעיל ישולמו לידי התובעת **בנוסף** לקיצבת הילדים המשולמת לה
24 ע"י המל"ל ו/או בנוסף לכל קיצבה, גימלה או הטבה להם היא זכאית, ככל שהיא זכאית על
25 פי כל דין, בהיותה אם משמורנית של הקטינים.
26
- 27 92. אין חיוב בגין הפרשי מזונות עבר.
28
- 29 93. בנוסף לדמי המזונות יישאו שני הצדדים בחלוקה של 2/3 האב ו-1/3 האם מהוצאות
30 הבריאות והחינוך החריגות של הקטינים אשר אינן מכוסות ע"י סל הבריאות או ביטוח
31 רפואי אחר ו/או על ידי חוק חינוך חובה (בהתאמה) והכל לפי הוראות אלו:
32

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 12-07-24041 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1 א. הוצאות ריפוי ובריאות חריגות, אשר אינן ממומנות על ידי ביטוח הבריאות
2 הממלכתי הינן לרבות טיפולי שיניים, אורטודנטיה, משקפיים, טיפולים
3 פסיכולוגיים, ריפוי בעיסוק, תרופות שאינן בסל הבריאות.
4
- 5 ב. הוצאות חינוך חריגות, אשר אינן ממומנות ע"י חוק חינוך חובה הינן לרבות
6 שיעורי עזר (ככל שיידרשו לקטינים, בהמלצת גורם מקצועי ו/או מחנך כיתה),
7 טיולים מטעם בית הספר, עד שני חוגים (בהגבלה עד לעלות חוג בסך 200 ש"ח) וצהרון
8 עבור נ.א..
9
- 10 ג. הנני קובע, כי כל דרישה לטיפול ו/או להשתתפות של האב במימון או תשלום
11 הוצאות חריגות כאמור (חינוכיות ורפואיות) תיעשה אך ורק לאחר שהתובעת
12 תמצה כל ההליכים מול כל הגורמים האחראים על מימון, סבסוד, השתתפות ו/או
13 מתן הנחות והטבות. תנאי זה מהווה תנאי סף לחיוב האב בתשלום חלקו בהוצאות
14 החריגות והאב רשאי לדרוש אישור על כך – ככל שניתן להשיג אישור כאמור.
15 חיוב האב בגין הוצאות חריגות הינו רק מעבר לגמלת החינוך שתקבל האם
16 מהמל"ל ככל שתקבל.
17
- 18 ד. תשלום האב עבור הוצאות חריגות ייעשה במישרין לגורם המטפל ו/או נותן
19 השירות בכפוף לקבלת חשבוניות או הצעות מחיר בכתב. הסדר זה לא יחול על
20 הוצאות בריאות הנעשות בשל מקרה חירום, חלילה. יחד עם זאת, מובהר כי אם
21 הנתבע לא ישלם במישרין את חלקו בהוצאות החריגות, תהא רשאית התובעת
22 לשלם את מלוא ההוצאה בעצמה ולחזור אל הנתבע במסגרת הליכי הוצל"פ, כאשר
23 החיוב בגין חלקו בהוצאות החריגות הן חלק אינטגרלי מדמי המזונות.
24
- 25 ה. הנני מחייב את הצדדים להתייעץ זו עם זו ועם גורמים מקצועיים מוסמכים בטרם
26 הוצאת הוצאה כאמור שהיא מעל 150 ש"ח. הוצאות חריגות מתחת לסכום זה, אינן
27 חייבות בהתייעצות ו/או בהסכמת הצד שכנגד, אך חייבות ביידועו מבעוד מועד.
28
- 29 ו. לפני הוצאת כל הוצאה חריגה כאמור לעיל, שאינה הוצאה של חירום, תמציא
30 התובעת בדואר רשום מכתב לנתבע ובו פירוט ההוצאה, המועד בו היא אמורה
31 לשלם וחיוניותה. ככל שהאב לא יחלוק בכתב תוך 7 ימים מיום קבלת המכתב
32 מיעם האם על חיוניות ההוצאה או שיעורה, כי אז הצעת המחיר מטעם האם תחייב
33 את שני הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 24041-07-12 ע.א. ואח' נ' א.א.

- 1
2 ז. ככל שהאב חולק על חיוניות ההוצאה, יכריע הגורם הרלוונטי (בהוצאות חינוך –
3 המחנכת, ובהוצאות בריאות – רופא המשפחה או רופא השיניים של הקטין/נה).
4 ככל שהאב חולק על שיעור גובה ההוצאה, עליו לצרף לתשובתו בכתב הצעת מחיר
5 מטעם הגורם שמטעמו באזור מגוריה של הקטין/נה, וככל שהוצאה זו זולה יותר
6 מהצעת האם, הוא לא יחוייב אלא עד כדי מחציתה.
7
8 94. בשעה שהתביעה למזונות אשה נדחתה ותביעת מזונות הקטינים נמצאה מופרזת ולאור
9 עמדתו ההגונה של הנתבע בתם דיון ההוכחות בהקשר זה, לא יינתן כל צו להוצאות
10 והצדדים יישאו בשכר טרחת באי כוחם.
11
12 95. המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.
13
14
15 ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.
16 ניתן היום, י"דבאדר התשע"ג, 24 בפברואר 2013, בהעדר הצדדים.
17 השופט אסף זגורי,
18
19 חתימה
20
21
22
23
24
25